

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi verotusmenettelystä annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi verotusmenettelystä annettua lakia ja eräitä muita lakeja.

Esityksen mukaan lakeihin lisättäisiin säännös, jonka perusteella verotukseen, tulotietojärjestelmään ja positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviä määräaikoja voitaisiin pidentää valtioneuvoston asetuksella. Säännös koskisi tilanteita, joissa esimerkiksi verovelvollisen, muun ilmoitus- tai tiedonantovelvollisen, Verohallinnon, Veronsaajien oikeudenvallontayksikön tai veronsaajien mahdollisuus noudattaa verotukseen, tulotietojärjestelmään tai positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviä määräaikoja on vakavasta häiriötilanteesta johtuen estynyt tai merkittävästi vaikeutunut.

Määräaikojen pidennysten tulisi olla tilapäisiä, ja niiden tulisi koskea niitä määräaikoja, joiden pidentäminen kysymyksessä olevassa häiriötilanteessa on välttämätöntä. Harkittaessa asetuksen antamisen välttämättömyyttä arvioitaisiin aina ensin, voidaanko häiriötilanteen vaikutukset riittävän tehokkaasti ehkäistä tai poistaa seuraamusten määräämättä tai perimättä jättämistä koskevien säännösten nojalla tai mukauttamalla Verohallinnon menettelyjä lain sallimissa puitteissa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	5
2 Nykytila ja sen arviointi	5
2.1 Yleisesti verotukseen liittyvistä määräajoista	5
2.2 Määräajat, joita Verohallinto voi pidentää tai joista se voi antaa tarkempia määräyksiä	5
2.3 Määräajat, joista valtiovarainministeriö voi säätää tai antaa tarkempia määräyksiä	6
2.4 Määräajat, joita ei voida pidentää ilman lakimuutosta	6
2.5 Seuraukset määräajan ylittämisestä	8
2.5.1 Verovelvollisen tai muun ilmoitus- tai tiedonantovelvollisen ilmoitus määräajan jälkeen	8
2.5.2 Veron maksaminen eräpäivän jälkeen	9
2.5.3 Muutoksenhaku määräajan jälkeen	9
2.5.4 Verotuksen toimittaminen tai verotuksen oikaisu määräajan jälkeen	10
2.6 Nykytilan arviointi	10
3 Tavoitteet	11
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	11
4.1 Keskeiset ehdotukset	11
4.2 Pääasialliset vaikutukset	14
4.2.1 Vaikutukset verovelvollisille ja muille ilmoitus- tai tiedonantovelvollisille	14
4.2.2 Vaikutukset Verohallinnolle	15
4.2.3 Vaikutukset muille tahoille	16
4.2.4 Verojen eräpäivien siirron vaikutukset verokertymään	17
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	17
6 Lausuntopalaute	18
7 Säännöskohtaiset perustelut	19
7.1 Laki verotusmenettelystä	19
7.2 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä	19
7.3 Veronkantolaki	19
7.4 Kiinteistöverolaki	20
7.5 Perintö- ja lahjaverolaki	20
7.6 Autoverolaki	20
7.7 Varainsiirtoverolaki	21
7.8 Laki tulotietojärjestelmästä	21
7.9 Laki positiivisesta luottotietorekisteristä	21
7.10 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta	21
7.11 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta	22
7.12 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta	22
7.13 Ennakkoperintälaki	22
7.14 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta	22

7.15 Verontilityslaki	23
7.16 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta	23
7.17 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta	23
7.18 Tonnistoverolaki	23
7.19 Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksesta.....	24
7.20 Laki eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta.....	24
7.21 Laki eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä	24
8 Voimaantulo	25
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys.....	25
LAKIEHDOTUKSET	28
1. Laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	28
2. Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta	29
3. Laki veronkantolain muuttamisesta	30
4. Laki kiinteistöverolain muuttamisesta	31
5. Laki perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta	32
6. Laki autoverolain muuttamisesta	33
7. Laki varainsiirtoverolain muuttamisesta.....	34
8. Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta	35
9. Laki positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 33 §:n muuttamisesta	36
10. Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta	37
11. Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta	38
12. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta	39
13. Laki ennakkoperintälain 5 §:n muuttamisesta	40
14. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta	41
15. Laki verontilityslain muuttamisesta.....	42
16. Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta	43
17. Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	44
18. Laki tonnistoverolain muuttamisesta	45
19. Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 12 §:n muuttamisesta	46
20. Laki eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta annetun lain muuttamisesta.....	47
21. Laki eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä annetun lain muuttamisesta	48
LIITE	49
RINNAKKAISTEKSTI	49
9. Laki positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 33 §:n muuttamisesta	49

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Yhteiskunnan turvallisuusstrategian (Valtioneuvoston periaatepäättös 16.1.2025, PLM/2025/1) mukaan normaalioloissa varautumisella sekä lainsäädännön ja toiminnan kehittämisellä huolehditaan siitä, että laajoissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa hallinnon toimintaa voidaan jatkaa kriisien vaikutukset minimoiden. Lähtökohtaisesti yhteiskunnan häiriötilanteet ja kriisit pyritään kaikissa olosuhteissa hallitsemaan viranomaisen säännönmukaisin normaaliolojen toimivaltuuksin.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan kaikilla hallinnonaloilla toteutetaan häiriö- ja kriisitilanteiden sääntelyn kokonaistarkastelu. Sektorilainsäädännön päivittäminen toteutetaan hallitusohjelman mukaan samanaikaisesti valmiuslainsäädännön uudistamisen kanssa eli syksyyn 2025 mennessä.

Oikeusministeriössä vireillä olevan valmiuslain (1552/2011) kokonaisuudistuksen yhteydessä arvioidaan valmiuslain toimivaltuuksien ajantasaisuus ja riittävyys sekä mahdollisten lisätoimivaltuuksien tarve. Valmiuslaki on tarkoitettu sovellettavaksi vain erityisen vakavissa ja koko yhteiskuntaa koskeavissa kriisitilanteissa, jos tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Hallinnonalakohtaisen lainsäädännön tulisi siksi olla mahdollisimman kattavaa siten, että erilaisiin yhteiskunnan toimivuutta vaarantaviin häiriötilanteisiin kyetään vastamaan ensisijaisesti normaaliolojen toimivaltuuksin. Uudistettavaan valmiuslakiin ehdotettavat toimivaltuudet riippuvat siten normaaliolojen sektorikohtaisen sääntelyn riittävydestä ja sen mahdollisesta kehittämisestä.

Kokonaisuudistuksessa on korostettu kunkin sektorin vastuuta päivittää lainsäädäntönsä vastaamaan mahdollisia normaaliolojen häiriötilanteita sekä pidetty tärkeänä, että ministeriöissä tehtävä päivittäminen toteutetaan samanaikaisesti valmiuslainsäädännön uudistamisen kanssa. Sääntelytarpeita arvioitaessa on syytä huomioida, että valmiuslakiin voidaan lähtökohtaisesti ottaa vain sellaiset poikkeusolojen hallitsemiseksi välttämättömät toimivaltuudet, joita ei ole perustuslaillisista syistä mahdollista sisällyttää normaaliolojen lainsäädäntöön tai jotka ovat perusoikeuksien toteutumisen näkökulmasta perusteltua säätää poikkeusolokynnyksen taakse ja siten valmiuslain käyttöönottonen piiriin. Myös vakaviin häiriötilanteisiin tulisi kyetä puuttumaan ensisijaisesti normaaliolojen lainsäädännön ja perusoikeuksien rajoitusedellytysten puitteissa. Erityisesti tulisi varmistua siitä, että yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja koskeva sektorilainsäädäntö sisältää riittävät toimivaltuudet myös sellaisissa vakavissa häiriötilanteissa, joissa valmiuslain poikkeusolomääritelmä ei vielä täyty, mutta jotka saattavat perustellusti edellyttää tavanomaisesta poikkeavia toimivaltuuksia. Sääntelytapa mahdollistaa valmiuslakia joustavamman reagoinnin eriasteisiin häiriö- ja kriisitilanteisiin sekä toimivaltuuksien sopeuttamisen tilanteen muutoksiin sekä osaltaan myös ennaltaehkäisee poikkeusoloihin siirtymisen tarvetta.

Oikeusministeriö on pyytänyt ministeriöitä ilmoittamaan hallitusohjelmaneuvoittelujen valmistelua varten sellaiset sektorikohtaisen häiriötilannelainsäädäntönsä kehittämistarpeet, jotka ministeriön on tarkoitus toteuttaa samanaikaisesti valmiuslain kokonaisuudistuksen kanssa. Valtiovarainministeriö on antamassaan lausunnossa (20.3.2023, VN/5137/2022) esittänyt verotuksen osalta muun ohessa, että vakaviin häiriötilanteisiin (esimerkiksi sähkönjakelussa, tietoliikenteen ja -järjestelmien toiminnassa, muiden kriittisten palvelutoimittajien toiminnassa ja pankkien maksuliikenteessä) varautumiseksi Verohallinnosta

annettuun lakiin (503/2010) tai muuhun verolainsäädäntöön voitaisiin harkita lisättäväksi valtuussäännös, jonka nojalla voitaisiin pidentää eräitä laissa säädettyjä määräaikoja. Lausunnon mukaan näitä voisivat olla esimerkiksi Verohallinnolle annettavien veroilmoitusten, muiden ilmoitusten ja tietojen antamiselle, verotuksen toimittamiselle, veron määrittämiselle ja verotuksen oikaisulle, verotusta koskevalle muutoksenhauille sekä veron maksamiselle, palauttamiselle, tilittämiselle ja vanhentumiselle säädettyt määräajat. Valtuussäännöksen tarkempaa sisältöä ei oltu lausunnon mukaan hahmoteltu, mutta yhtenä vaihtoehtona voisi lausunnon mukaan olla, että säännöksessä annettaisiin asetuksenantovaltuus valtiovarainministeriölle pidentää laissa säädettyjä määräaikoja vakavissa häiriötilanteissa. Sääntely olisi pääosin vain Verohallintoon liittyvää.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Verohallinnon kanssa.

Esitysluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros 11.3.–23.4.2025. Lausuntoa pyydettiin esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämän toimijoilta ja muilta sidosryhmiltä, yhteensä 15 taholta.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM006:00/2025>.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Yleisesti verotukseen liittyvistä määräajoista

Verotuksessa on useita määräaikoja, joista säädetään useissa eri laeissa. Määräajat voivat koskea esimerkiksi verovelvollista, muita ilmoitus- tai tiedonantovelvollisia, Verohallintoa, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä tai veronsaajia. Varsinaisten verotuksen määräaikojen lisäksi myös tulotietojärjestelmään ja positiiviseen luottotietojärjestelmään liittyy ilmoittamisen määräaikoja. Määräajoissa voi olla kyse esimerkiksi veroilmoitusten antamisen, muiden ilmoitusten tai tietojen antamisen, verojen maksamisen, verotuksen toimittamisen, veron määrittämisestä, verojen kantamisen tai muutoksenhaun määräajoista. Määräajoista säädetään ensinnäkin keskeisissä verotusmenettelyä koskeissa säädöksissä, verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995), jäljempänä *verotusmenettelylaki*, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa (768/2016), jäljempänä *oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki*, sekä veronkantolaissa (11/2018). Lisäksi määräaikasääntelyä on useissa muissa verotusta koskevista laeista.

2.2 Määräajat, joita Verohallinto voi pidentää tai joista se voi antaa tarkempia määräyksiä

Säännöksiä, joissa Verohallinnolle olisi annettu valtuus pidentää laissa tai asetuksessa säädettyä määräaika muutoin kuin ilmoitusvelvollisen pyynnöstä yksittäisissä tapauksissa, ei juuri ole. Tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 12 §:n mukaan Verohallinto voi kuitenkin määräyksellään pidentää eräitä pykälässä tietojen antamiselle säädettyjä määräaikoja, jos tietojen antaminen mainittujen määräaikojen sisällä ei ole verotuksen toimittamisen ja verovalvonnan kannalta välttämätöntä.

Tietyissä ilmoituksen antamista koskevista säännöksissä on puolestaan säädetty, että Verohallinto antaa tarkemmat määräykset muun muassa ilmoituksen antamisajankohdasta. Tällaisia säännöksiä on enemmän, ja niitä ovat esimerkiksi seuraavat säännökset:

- tuloveroilmoituksen antaminen (verotusmenettelylaki 8 §),
- sivullisen tiedonantovelvollisuus (verotusmenettelylaki 15, 15 a, 15 e, 16, 17, 17 a–17 d ja 18 §),
- rakennusalan tiedonantovelvollisuudet (verotusmenettelylaki 15 b–15 d §),
- asiakirjojen tuhoutuminen (verotusmenettelylaki 91 § ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 77 §) ja
- kiinteistöveroilmoitus (kiinteistöverolaki (654/1992) 16 §).

Edellä manituissa tilanteissa Verohallinto antaa tarkemmat määräykset muun ohessa ilmoittamisajankohdasta. Esimerkiksi veroilmoituksen ja kiinteistötietoilmoituksen antamisesta Verohallinto antaa tarkemmat määräykset päätöksellä. Käytännössä Verohallinto voi aina tarvittaessa antaa uudella päätöksellä tarkemman määräyksen, jolla se pidentää määräaikoja. Kuitenkin muista säännöksistä voi seurata rajoitteita määräaikojen pidentämiselle. Esimerkiksi tuloverotuksen valmistumiselle on verotusmenettelylain 49 §:ssä säädetty ehdoton takaraja, mikä aiheuttaa rajoitteen sille, kuinka paljon Verohallinto voi tarkemmilla määräyksillään käytännössä pidentää veroilmoituksen antamisaikaa. Verohallinto voi vakavassa häiriötilanteessa reagoida tarvittaessa nopeasti ja pidentää edellä mainitun kaltaisia määräaikoja, joista se normaalitilanteessakin antaa tarkemmat määräykset.

Ennakkoperintälain (1118/1996) 4 §:n mukaan ennakonpidätys voidaan toimittaa verovuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun Verohallinnon määräämin muutoksin edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin mukaisesti, jos Verohallinto välttämättömistä syistä niin määrää. Edellisvuoden ennakonpidätysprosentin soveltamista ei voida Verohallinnon määräyksellä ulottaa maaliskuun loppua pidemmälle.

2.3 Määräajat, joista valtiovarainministeriö voi säätää tai antaa tarkempia määräyksiä

Valtiovarainministeriö voi nykytilassa käytännössä pidentää asetuksella joitain määräaikoja. Esimerkiksi veronkantolain 15 §:n 1 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädetään verojen kanto- ja maksuajat tai eräpäivät sekä kantoerien lukumäärän ja eräjaon perusteet, jollei muussa laissa tai sen nojalla muuta säädetä. Vastaavia säännöksiä on myös esimerkiksi varainsiirtoverolain (931/1996) 33 §:n 3 momentissa ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 34 §:n 2 momentissa. Valtiovarainministeriö voi vakavassa häiriötilanteessa reagoida tarvittaessa nopeasti ja pidentää edellä mainitun kaltaisia määräaikoja, joista se normaalitilanteessakin säätää asetuksella.

2.4 Määräajat, joita ei voida pidentää ilman lakimuutosta

Määräajoista on säädetty pääsääntöisesti siten, että Verohallinnolla tai millään muullakaan taholla ei ole mahdollisuutta yleisesti pidentää määräaikoja. Tällaisia pykälä on useita, ja määräaikoja ei ole määritetty samalla tavalla kaikissa pykälissä.

Laissa säädetty määräaika voi olla esimerkiksi tietty päivä. Esimerkiksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 17 §:n 1 momentin mukaan verokauden veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2–5 momentissa toisin säädetä. Saman lain 32 §:n 1 momentin mukaan verovelvollisen on maksettava verokauden vero viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden yleisenä eräpäivänä, jollei 2–4 tai 6 momentissa toisin säädetä. Saman lain 2 §:n 3 kohdan mukaan

yleisellä eräpäivällä tarkoitetaan kalenterikuukauden 12 päivää tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä seuraavaa ensimmäistä pankkipäivää. Esimerkkinä Verohallintoa sitovasta tietystä päivästä on verotuksen toimittamisen määräaika. Verotusmenettelylain 49 §:n 5 momentin mukaan yhteisön ja yhteisyyden verotus päättyy viimeistään kymmenen kuukauden kuluttua verovuoden päättymiskuukauden lopusta lukien. Muun verovelvollisen kuin yhteisön ja yhteisyyden verotus päättyy viimeistään verovuoden päättymistä seuraavan kalenterivuoden lokakuun lopussa. Kiinteistöverolain 22 a §:n 5 momentin mukaan kiinteistöverotus päättyy viimeistään verovuoden lokakuun lopussa.

Muita tietyn määräpäivän sisältäviä säännöksiä ovat esimerkiksi seuraavat säännökset:

- veroilmoituksen antaminen verokauden muuttuessa (oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 22 §),
- veron maksaminen verokauden muuttuessa (oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 33 §),
- Verohallinnon määräämän veron maksaminen (oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 34 §) ja
- veron eräpäivä (veronkantolaki 12 §).

Laissa säädetty määräaika voi myös olla esimerkiksi tietyn ajan kuluttua suorituksen maksun jälkeen. Esimerkiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain 12 §:n 1 momentin mukaan saman lain 6 ja 8 §:ssä tarkoitetut tiedot on annettava viimeistään viidentenä kalenteripäivänä maksupäivän jälkeen, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain (739/2022) 20 §:n mukaan ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat tiedot on ilmoitettava viimeistään luottosopimuksen tekemistä seuraavana kalenteripäivänä ja eräiltä osin tietojen muuttumista seuraavana toisena arkipäivänä.

Laissa säädetty määräaika voi olla sidottu myös esimerkiksi verovuoden päättymisen, päätöksen tekemisen, päätöksen tiedoksisaannin, maksun tai ilmoituksen ajankohtaan. Esimerkiksi verotusmenettelylain 64 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä kolmen vuoden kuluessa verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen on tehtävä oikaisuvaatimus neljän kuukauden kuluessa verovelvollisen verotuksen päättymisestä. Pykälän 2 momentin mukaan oikaisuvaatimus voidaan kuitenkin aina tehdä 60 päivän kuluessa päivästä, jona muutoksenhakuun oikeutettu on saanut päätöksestä tiedon. Veronsaajien oikeudenvilvontayksikön, kunnan, seurakunnan ja Kansaneläkelaitoksen määräaika lasketaan päätöksen tekemisestä. Muita säännöksiä, joissa määräaika on sidottu verovuoden päättymisen, päätöksen tekemisen, päätöksentiedoksisaannin, maksun tapahtumisen tai ilmoituksen antamisen ajankohtaan, ovat esimerkiksi seuraavat säännökset:

- veroilmoituksessa olevan virheen korjaaminen (oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 25 §),
- veron määräämisen ja oikaisun määräaika (oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 44 §),
- verotuksen oikaisun määräaika (verotusmenettelylaki 55 ja 56 §),

- oikaisuvaatimus (oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 61 ja 62 §, verotusmenettelylaki 65 a § sekä veronkantolaki 60 §),

- valitusaika (verotusmenettelylaki 67 ja 71 § sekä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki 65 ja 67 §) ja

- verotuksen päättymisen (verotusmenettelylaki 49 §).

Laissa säädetty määräaika voi olla sidottu myös johonkin muuhun tapahtumaan, kuten esimerkiksi perunkirjoitukseen, tilikauden päättymiseen, kauppaan tai järjestelyn toteuttamiseen. Esimerkiksi perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 29 §:n mukaan perukirja on annettava kuukauden kuluessa perunkirjoituksesta. Muita jonkin tapahtuman ajankohtaan sidottuja määräaikoja on esimerkiksi seuraavissa säännöksissä:

- perukirjan täydennys- tai oikaisu (perintö- ja lahjaverolaki 38 §),

- lahjaveroilmoitus ja sen täydennys (perintö- ja lahjaverolaki 30 ja 38 §),

- veroilmoituksen antaminen (varainsiirtoverolaki 30 §) ja

- veron maksaminen (varainsiirtoverolaki 21 §).

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa (1346/1999) on säädetty siitä, milloin kyseisessä laissa määritellyt tiedot tulevat julkiseksi. Verohallinnon on säädetty ajankohtana toimitettava tiedot yleisön julkisesti saataville. Esimerkiksi säännönmukaisen tuloverotuksen tiedot tulevat julkisiksi verovuotta seuraavan kalenterivuoden marraskuun alussa ja muutosverotuksen tiedot muutosverotusta koskevan Verohallinnon päätöksen tekemistä seuraavan kuukauden aikana, kuitenkin aikaisintaan kuukauden 20 päivänä.

Edellä mainittujen kaltaisten säännösten määräaikojen pidentäminen ei nykytilassa ole mahdollista nopeasti, vaan pidentäminen vaatisi lakimuutoksen.

2.5 Seuraukset määräajan ylittämisestä

2.5.1 Verovelvollisen tai muun ilmoitus- tai tiedonantovelvollisen ilmoitus määräajan jälkeen

Verovelvollinen tai muu ilmoitus- tai tiedonantovelvollinen voi antaa ilmoituksia jonkin aikaa määräaikojen jälkeen siten, että ne voidaan yleensä ottaa huomioon. Tällöin voidaan kuitenkin määrätä maksettavaksi erilaisia seuraamuksia. Esimerkiksi oma-aloitteisten verojen veroilmoituksen myöhästymisen johdosta Verohallinto voi määrätä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 35 §:n mukaisen myöhästymismaksun ja saman lain 37 §:n mukaisen veronkorotuksen. Myöhästymismaksun määrä on 3–15 135 euroa riippuen myöhästymisen pituudesta ja myöhässä ilmoitetun veron määrästä. Veronkorotus määrätään saman lain 37 §:n mukaan, jos veroilmoitus tai muu ilmoitus taikka muu säädetty tieto tai selvitys on annettu puutteellisenä tai virheellisenä taikka on jätetty kokonaan antamatta. Veronkorotus määrätään myös, jos ennakonpidätys on jätetty toimittamatta tai lähdevero perimättä säädettyssä ajassa. Veronkorotus on pääsääntöisesti 10 prosenttia verovelvollisen vahingoksi määrätyn veron määrästä.

Verohallinnon on kuitenkin tietyissä tilanteissa jätettävä seuraamukset määräämättä. Esimerkiksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 35 §:n mukaan myöhästymismaksu jätetään määräämättä, jos ilmoituksen antaminen on viivästynyt verovelvollisesta

riippumattomasta syystä tai laiminlyönnille on pätevä syy tai muu erityinen syy. Verovelvollisesta riippumattomina syinä voidaan pitää esimerkiksi yleisen tietoverkon toimintahäiriötä tai muuta vastaavaa syytä. Myös Verohallinnon sähköisen asiointipalvelun toimintahäiriötä voidaan pitää säännöksessä tarkoitettuna syynä. Verovelvollisesta riippumattomia syitä ovat myös Verohallinnon virheet. Myöhästymismaksua ei määrätä myöskään silloin, jos myöhässä ilmoitetulle verolle määrätään veronkorotus. Veronkorotusta ei saman lain 37 §:n mukaan määrätä, jos laiminlyönti on vähäinen tai laiminlyönnille on pätevä syy. Laiminlyönnin vähäisyyttä arvioidaan euromääräisesti. Pätevänä syynä pidetään muun muassa sairastumista tai ylivoimaista estettä. Verovelvollisen tulee esittää Verohallinnolle selvitys siitä, ettei hän ole kyennyt täyttämään ilmoittamisvelvollisuuttaan. Jotta veronkorotus voidaan jättää määräämättä, ilmoittamisvelvollisuus tulee täyttää mahdollisimman nopeasti esteen lakattua.

Nykysääntely mahdollistaa seuraamusten määräämisen ja määräämättä jättämisen myös sellaisten ilmoitusten osalta, joiden määräaika Verohallinto voi jatkaa. Esimerkiksi tuloveroilmoituksen myöhästymisestä Verohallinto voi määrätä myöhästymismaksun verotusmenettelylain 33 §:n nojalla ja veronkorotuksen verotusmenettelylain 32 §:n nojalla. Verohallinnon on jätettävä mainitut seuraamukset määräämättä käytännössä vastaavin syin kuin edellä oma-aloitteisen verotuksen osalta. Jos Verohallinto on pidentänyt ilmoituksen antamisaikaa joko antamallaan määräyksellä tai yksittäistapauksessa, seuraamuksia ei voida määrätä, jos ilmoitus annetaan ennen pidennetyn määräajan päättymistä.

Jos ilmoitusvelvollinen laiminlyö positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 16, 19 ja 20 §:ssä säädetyn luottoja koskevan ilmoitusvelvollisuuden, 18 §:ssä säädetyn ilmoittautumisvelvollisuuden tai 29 §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuuden ja jos laiminlyönti ei ole vähäinen, positiivisen luottotietorekisterin valvontaviranomaiset voivat velvoittaa ilmoitusvelvollisen täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla. Uhkasakon tuomitsemista päättää valvontaviranomainen. Positiivisen luottotietorekisterin valvontaviranomaisia ovat Finanssivalvonta ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

2.5.2 Veron maksaminen eräpäivän jälkeen

Verovelvollinen voi lähtökohtaisesti suorittaa veronmaksuja eräpäivän jälkeen siten, että ne otetaan huomioon. Eräpäivän jälkeen suoritettulle verolle on kuitenkin maksettava veronkantolain 14 §:n mukaan viivästyskorkoa. Veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 7 § mahdollistaa sen, että Verohallinto voi jättää eräpäivän jälkeen maksetun veron viivästysseuraamukset perimättä käytännössä vastaavin syin kuin edellä ilmoituksen myöhästymisen osalta. Saman lain 7 a §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella voidaan lisäksi säätää, että veronlisäystä, viivekorkoa, viivästyskorkoa tai huojennettua viivästyskorkoa ei peritä ajalta, jolta maksaminen on viivästynyt verovelvollisista riippumattomien esteiden vuoksi.

2.5.3 Muutoksenhaku määräajan jälkeen

Muutoksenhakijan, kuten esimerkiksi verovelvollisen, Veronsaajien oikeudenvallontayksikön tai veronsaajien oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä Verohallinnossa säädettyssä määräajassa. Jos oikaisuvaatimus on myöhässä, verotuksen oikaisulautakunta ei tutki oikaisuvaatimusta. Vastaavasti muutoksenhakijan valituksen tulee olla perillä hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa sille säädettyssä määräajassa. Muutoksenhakijalla on kuitenkin mahdollisuus hakea menetetyn määräajan palauttamista korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

2.5.4 Verotuksen toimittaminen tai verotuksen oikaisu määräajan jälkeen

Tuloverotuksen ja kiinteistöverotuksen päättymiselle on säädetty määräajat verotusmenettelylain 49 §:ssä ja kiinteistöverolain 22 a §:ssä. Jos Verohallinto ei esimerkiksi vakavan tietojärjestelmähäiriön vuoksi pysty verotuksen toimittamiselle säädettyssä määräajassa suorittamaan verotuslaskentaa taikka tutkimaan veroilmoituksia ja tarvittaessa poikkeamaan ilmoitetuista tiedoista, verotuspäätöksiä ei voida muodostaa tai ne voivat olla sisällöllisesti virheellisiä. Verohallinnon on kuitenkin mahdollista tutkia veroilmoitukset myöhemmin ja oikaista verovelvollisten verotuksia verovelvollisten vahingoksi tai hyväksi oikaisuille säädettyissä määräajoissa. Verohallinto ei voi tehdä verotuksen oikaisuja niille säädettyjen määräaikaisten jälkeen.

2.6 Nykytilan arviointi

Verotukseen sekä tulotietojärjestelmään ja positiiviseen luottotietorekisteriin liittyvistä määräajoista on säädetty eri laeissa esimerkiksi verovelvollisia, muita ilmoitus- tai tiedonantovelvollisia, Verohallintoa, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikköä tai veronsaajia velvoittavasti. Monia näistä määräajoista ei ole nykytilassa mahdollista pidentää ilman lakimuutosta. Joistain määräajoista on säädetty puolestaan siten, että Verohallinto voi pidentää niitä tai antaa niistä tarkempia määräyksiä, jolloin Verohallinto voi käytännössä pidentää määräaikoja tarvittaessa. Seuraamusten määrääminen verovelvolliselle tai muulle ilmoitus- tai tiedonantovelvolliselle ei tule arvioitavaksi, jos verovelvollinen tai muu ilmoitus- tai tiedonantovelvollinen toimii pidennetyn määräajan puitteissa. Tietyistä määräajoista valtiovarainministeriö voi puolestaan säätää antamallaan asetuksella. Niissäkin tilanteissa, joissa Verohallinto tai valtiovarainministeriö eivät voi pidentää määräaika, Verohallinto voi kuitenkin tietyin edellytyksin jättää seuraamukset määräämättä määräajasta myöhästyneelle verovelvolliselle tai muulle ilmoitus- tai tiedonantovelvolliselle. Tämä on jo nykysääntelyn perusteella mahdollista, jos verovelvollisen tai muun ilmoitus- tai tiedonantovelvollisen ei ole ollut mahdollista antaa ilmoitusta tai suorittaa maksua määräajassa verovelvollisesta riippumattomasta syystä tai laiminlyönnille on pätevä syy tai muu erityinen syy. Tällaisina syinä voitaneen pitää esimerkiksi sähkönjakelun vakavaa häiriötilannetta, tietoliikenteen ja -järjestelmien vakavaa häiriötilannetta tai pankkien maksuliikenteen vakavaa häiriötilannetta.

Nykytilassa verovelvollinen tai muu tiedonanto- tai ilmoitusvelvollinen ei voi toimia säännösten mukaisesti, jos Verohallinto ei pysty jatkamaan määräaika ja verovelvollinen tai muu tiedonanto- tai ilmoitusvelvollinen ei pysty edellä mainittujen vakavien häiriötilanteiden vuoksi toimimaan määräajassa. Sääntelyn tulisi lähtökohtaisesti mahdollistaa verovelvollisille ja muille tiedonanto- tai ilmoitusvelvollisille lainmukainen toiminta heistä riippumattomissa häiriötilanteissa. Verovelvollisille tai muulle tiedonanto- tai ilmoitusvelvolliselle voi aiheutua myös epävarmuutta siitä, määrätäänkö ilmoituksen tai maksun laiminlyönnistä seuraamuksia sekä mahdollisesti myös työtä myöhästymisen syiden selvittämisestä seuraamusten poistamiseksi.

Verohallinnolle aiheutuu ylimääräistä työtä siitä, jos verovelvollisille, muille tiedonanto- tai ilmoitusvelvollisille tai Verohallinnolle säädetty määräajat ylittyvät ja suurta määrää tapauksia joudutaan käsittelemään yksittäin oikaisupäätöksinä. Myös verotuksen oikaisulautakunnalle ja hallintotuomioistuimille voi aiheutua ylimääräistä työtä, jos verovelvolliset hakevat muutosta määräajan ylittämisen mahdollisesti aiheutuneisiin seuraamuksiin tai menetetyn määräajan palauttamista korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Myös Verohallinnon lainmukainen toiminta voi estyä, jos Verohallinto ei esimerkiksi pysty toimittamaan verotusta säädettyssä määräajassa. Verovelvollisille tai veronsaajille voi myös aiheutua lopullisia oikeudenmenetyksiä, jos esimerkiksi oikaisuvaatimus myöhästyy.

Vastaavasti Verohallinnolle aiheutuu hallinnollista työtä häiriötilanteessa muodostuneiden seuraamusten poistamisesta, jos poistamisen edellytysten täytyminen on selvitettävä jokaisen tapauksen osalta erikseen. Käytännössä Verohallinto voi kuitenkin, todettuaan esimerkiksi tietoliikenteen tai Verohallinnon sähköisen asiointipalvelun häiriötilanteen olemassaolon, varsin laajalti ja vaivattomasti jo etukäteen estää ilmoituksen myöhästymisen seuraamusten, kuten myöhästymismaksun, muodostumisen muuttamalla tietojärjestelmään ohjelmoitua ilmoituksen määräpäivää. Verohallinto voi myös estää oma-aloitteisten verojen arvioverotus- ja veronkorotuspäätösten normaalin muodostamisen häiriötilanteen vaikutusaikana muuttamalla järjestelmään ohjelmoituja sääntöjä. Verohallinto voi lisäksi monissa tilanteissa jälkikäteen poistaa tietojärjestelmän laskemat seuraamukset automaattisessa menettelyssä häiriötilanteen piirissä olleilta verovelvollisilta.

Vakava häiriötilanne saattaa edellyttää nopeaa reagointia. Kun otetaan huomioon koko lainsäädäntöprosessi, sen kesto voi olla liian pitkä. Tämän vuoksi määräaikojen pidentämiseen on tarpeen säätää tässä hallituksen esityksessä ehdotettu uusi säännös, joka mahdollistaa nopean reagoinnin vakavassa häiriötilanteessa valtioneuvoston asetuksella niissä tapauksissa, joissa häiriötilanteen vaikutuksia ei voida tehokkaasti estää muilla tavoin.

3 Tavoitteet

Hallinnonalakohtaisen lainsäädännön tulisi olla mahdollisimman kattavaa siten, että erilaisiin yhteiskunnan toimivuutta vaarantaviin häiriötilanteisiin kyetään vastamaan ensisijaisesti normaaliolojen toimivaltuuksin. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa tahoille, joita määräajat koskevat, kuten esimerkiksi verovelvollisille, muille tiedonanto- ja ilmoittamisvelvollisille, Verohallinnolle, Veronsaajien oikeudenvalvontayksikölle ja veronsaajille lainmukainen toiminta vakavissa häiriötilanteissa, jotka estävät määräaikojen noudattamisen tai merkittävästi vaikeuttavat määräaikojen noudattamista. Tavoitteena on varmistaa mahdollisuus vakavassa häiriötilanteessa nopeaan reagointiin ilman, että vakavassa häiriötilanteessa jouduttaisiin kiireesti tekemään lakimuutoksia. Etukäteen säädetty mahdollisuus määräaikojen pidentämiseksi selkeyttäisi toimintaa ja siten edesauttaisi hallittua verotuksen toimittamista ja verotulojen kertymistä vakavassa häiriötilanteessa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että verotusmenettelylakiin lisättäisiin säännös, jonka perusteella verotukseen liittyviä määräaikoja voitaisiin pidentää valtioneuvoston asetuksella. Vastaava säännös lisättäisiin myös muihin lakeihin, joissa on sellaisia verotukseen, tulotietojärjestelmään tai positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviä määräaikoja, joita on mahdollista kansallisella sääntelyllä muuttaa ja joiden tilapäinen jatkaminen voisi olla välttämätöntä vakavassa häiriötilanteessa. Tällaisia lakeja ovat seuraavat lait:

- oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki,
- veronkantolaki,
- kiinteistöverolaki,
- perintö- ja lahjaverolaki,
- autoverolaki (777/2020),

- varainsiirtoverolaki,
- laki tulotietojärjestelmästä,
- laki positiivisesta luottotietorekisteristä,
- laki veronlisäyksestä ja viivekorosta,
- laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta (1307/2007),
- laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta (603/2006),
- ennakoperintälaki,
- laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta,
- verontilityslaki (532/1998),
- laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta (627/1978),
- laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta (1551/1995),
- tonnistoverolaki (476/2002),
- laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista (680/1976),
- laki eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta (299/2009) ja
- laki eräiden suurten ilmastonutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä (148/2025).

Säännös koskisi tilanteita, joissa mahdollisuus noudattaa kyseisessä laissa tai kyseisen lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen. Tällöin valtioneuvosto voisi asetuksella säätää määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Säännöksen olisi tarkoitus olla laaja ja kattaa kaikki kyseisessä laissa tai sen nojalla säädetty määräajat, kuten esimerkiksi ilmoittamisen, maksamisen, verotuksen oikaisun, oikaisuvaatimuksen ja valituksen määräajat. Säännös mahdollistaisi kuitenkin vain niiden määräaikojen muuttamisen, joiden pidentäminen on juuri kyseisessä vakavassa häiriötilanteessa tilapäisesti välttämätöntä. Valtioneuvoston asetuksella määritellään tarkemmin, mitä määräaikoja pidentäminen vakavassa häiriötilanteessa koskee, jolloin muut määräajat pysyvät ennallaan.

Asetusta annettaessa otettaisiin huomioon, että lähtökohtaisesti EU-säätelyyn perustuvia määräaikoja ei ole mahdollista jatkaa kansallisella säännöksellä. Tämän vuoksi säätelyä ei ehdoteta lisättäväksi sellaisiin lakeihin, joissa määräaikasäännökset perustuvat pääasiassa EU-säätelyyn. Asetusta annettaessa otettaisiin myös huomioon, että valitusten määräaikojen yleissäännökset ovat oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019), joka koskee verotuksen lisäksi muitakin hallinnonaloja. Siten asetusta annettaessa tulisi harkita, onko ehdotetun valtuutussäännöksen sisältävässä laissa, kuten esimerkiksi verotusmenettelylaissa,

säädettyjä yleissäännöksistä poikkeavia valitusten määräaikoja välttämätöntä jatkaa tilapäisesti, kun jatkaminen ei käsillä olevan valtuutussäännöksen nojalla voisi koskea muiden hallinnonalojen valitusten määräaikoja tai sellaisia verotukseenkaan liittyviä valittamisen määräaikoja, joista ei ole säädetty erikseen valtuutussäännöksen sisältävässä laissa.

Valtioneuvosto voisi jatkaa myös niitä määräaikoja, joita koskevat normaalit nykysäännökset mahdollistavat sen, että Verohallinto tai valtiovarainministeriö voivat niitä pidentää. Tämä on perusteltua sen vuoksi, että vakavassa häiriötilanteessa voi olla tehokasta ja tarkoituksenmukaista, että kaikkien määräaikojen pidennyksistä voidaan määrätä yhdellä valtioneuvoston asetuksella, joka ohittaa valtiovarainministeriön asetukset ja Verohallinnon määräykset määräajoin vastaavalla tavalla kuin eri laeissa säädetty määräajat. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä, että Verohallinto tai valtiovarainministeriö pidentäisivät vakavassa häiriötilanteessa niitä määräaikoja, joita ne nykysääntelyn perusteella voivat pidentää, jos häiriötilanne koskee esimerkiksi vain tällaisia määräaikoja. Tällöin valtioneuvoston asetus ei välttämättä olisi tarpeen.

Säännöksen olisi tarkoitus kattaa kaikki tahot, joille on säädetty kyseisessä laissa tai kyseisen lain nojalla määräaikoja, kuten esimerkiksi verovelvolliset, muut tiedonanto- ja ilmoittamisvelvolliset, verosta vastuussa olevat sekä hakijat. Säännös kattaisi myös Verohallintoa, Veronsaajien oikeudenvallontayksikköä ja veronsaajia koskevat määräajat. Valtioneuvosto arvioisi, milloin kysymys on sellaisesta säännöksessä tarkoitettua vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä, jonka vuoksi määräaikoja on välttämätöntä pidentää. Valtioneuvosto voisi asetuksella pidentää esimerkiksi tiettyjä verotukseen liittyviä yksilöityjä määräaikoja tai joidenkin lakien mukaisia määräaikoja ja jättää muut määräajat ennalleen. Asetuksella pidennettäisiin siten vain niitä määräaikoja, joita juuri käsillä olevan vakavan häiriötilanteen tai muun vastaavan syyn vuoksi olisi välttämätöntä tilapäisesti pidentää. Toisaalta sääntely mahdollistaisi myös kaikkien määräaikojen, joista kyseisissä laeissa tai niiden perusteella säädetään, pidentämisen yhtäaikaaisesti, jos se olisi säännöksessä tarkoitettua vakavan häiriötilanteen tai muun vastaavan syyn vuoksi välttämätöntä.

Harkittaessa sitä, onko määräaikoja välttämätöntä pidentää valtioneuvoston asetuksella, arvioitaisiin ensin, voiko Verohallinto ehkäistä tai poistaa kyseisen häiriötilanteen vaikutukset riittävän tehokkaasti jättämällä määräaikojen noudattamatta jättämisen seuraamukset määräämättä tai perimättä taikka mukauttamalla menettelyjään. Asetuksella olisi mahdollista pidentää määräaikoja tilapäisesti sen verran kuin vakavan häiriötilanteen tai muun vastaavan syyn vuoksi olisi välttämätöntä. Vaikka määräaikojen pidennykset olisivat tilapäisiä, valtioneuvosto voisi kuitenkin uudella asetuksella pidentää niitä edelleen, jos se olisi välttämätöntä esimerkiksi häiriötilanteen jatkumisen vuoksi.

Säännöksen mukaisilla vakavilla sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen häiriötilanteilla tai muulla vastaavalla syyllä tarkoitettaisiin säännöksessä sellaisia häiriötilanteita, jotka tosiasiaassa estävät tai merkittävästi vaikeuttavat esimerkiksi suurta joukkoa verovelvollisia tai muita tiedonanto- tai ilmoitusvelvollisia toimimasta laissa säädettyssä määräajassa. Se, mitä pidettäisiin suurena joukkona, riippuisi kyseisestä häiriötilanteesta. Lähtökohtaisesti suuressa joukossa olisi kysymys kaikista, joilla olisi samana päivänä vastaavaa velvoitetta koskeva määräaika, kuten esimerkiksi määräpäivä ilmoituksen antamiselle tai veron maksamiselle. Mahdollista olisi myös se, että kysymys olisi vain suuresta osasta tällaista joukkoa.

Säännöksessä tarkoitettu vakava häiriötilanne tai muu vastaava syy voisi olla myös sellainen, että se estää tai merkittävästi vaikeuttaa Verohallintoa toimimasta määräajassa suuren verovelvollisjoukon osalta. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi silloin, kun suuremmalla

määrällä verovelvollisia säännön mukainen tuloverotus on päättymässä verovuotta seuraavan lokakuun lopussa ja Verohallinnon tietojärjestelmässä on vakava häiriö, jonka johdosta verotuslaskentaa ei saada tehdyksi ja verotuspäätöksiä muodostettua.

Häiriötilanteen vakavuuden arvioinnissa olennaista olisi, onko häiriötilanne sellainen, että se estää toimimasta määräaikojen mukaan tai ainakin merkittävästi vaikeuttaa määräaikojen noudattamista. Esimerkiksi tietojärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien hitaus tai lyhytkestoinen toimimattomuus ei täyttäisi vakavan häiriötilanteen edellytyksiä. Myöskään esimerkiksi pientä verovelvollisjoukkoa koskeva vakavakaan häiriö ei olisi säännöksessä tarkoitettu vakava häiriötilanne, vaan häiriötilanteen tulisi koskea suurta määrää verovelvollisia.

Häiriötilanteen vakavuus voisi olla erilainen riippuen siitä, mihin ajankohtaan häiriö osuu. Esimerkiksi yleisenä veroilmoitusten jättöajankohtana tai maksujen yleisenä eräpäivänä vaikutus olisi suurempi kuin sellaisena ajankohtana, johon ei osu merkittäviä verotukseen liittyviä määräpäiviä. Häiriön ei kuitenkaan olisi välttämätöntä osua juuri verotukseen liittyvään määräpäivään, vaan myös määräpäivää edeltävä häiriö, joka tosiasiallisesti estää määräajan noudattamisen tai merkittävästi vaikeuttaa määräajan noudattamista, voisi olla säännöksessä tarkoitettu vakava häiriötilanne. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi ennen tuloverotuksen valmistumisen määräaikaa oleva vakava ja pitkäkestoinen häiriö Verohallinnon tietojärjestelmissä tai ennen oma-aloitteisen verotuksen verokauden veroilmoituksen määräaikaa sähkönjakelussa tai tietoliikenneyhteyksissä oleva vakava ja pitkäkestoinen häiriö tai muu vastaava syy, joka estäisi suurta verovelvollisjoukkoa valmistelemasta annettavia ilmoituksia.

Säännöksessä lueteltujen vakavien häiriötilanteiden lisäksi säännös voisi tulla sovellettavaksi myös muusta vastaavasta syystä, jotta säännöksen soveltuminen ei estyisi sellaisessa vakavassa häiriötilanteessa, jota ei välttämättä etukäteen ole pystytty yksilöimään ja ennakoimaan. Kysymys on varautumiseen liittyvästä säännöksestä, jonka tulisi olla mahdollisimman kattava siten, että erilaisiin yhteiskunnan toimivuutta vaarantaviin häiriötilanteisiin kyetään vastamaan ensisijaisesti normaaliolojen toimivaltuuksin. Tavoitteena on varmistaa mahdollisuus vakavassa häiriötilanteessa nopeaan reagointiin ilman, että vakavassa häiriötilanteessa jouduttaisiin kiireesti tekemään lakimuutoksia. Säännöksen luonteen vuoksi on perusteltua jättää valtioneuvostolle tietty harkintavaltia sen suhteen, milloin on kysymys säännöksessä tarkoitettua sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä. Vastaavasti säännöksen luonteen vuoksi valtioneuvostolle on perusteltua jättää tietty harkintavaltia myös sen suhteen, milloin mahdollisuus noudattaa määräaikoja on vakavasta häiriötilanteesta johtuen estynyt tai merkittävästi vaikeutunut ja milloin määräaikojen tilapäinen jatkaminen on välttämätöntä. Säännöksen tarkoittamassa tilanteessa kysymys olisi kuitenkin yhteiskunnan toimintaan laajasti vaikuttavasta vakavasta häiriötilanteesta, jossa määräaikoja ei ole mahdollista noudattaa.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset verovelvollisille ja muille ilmoitus- tai tiedonantovelvollisille

Ehdotettu mahdollisuus määräaikojen pidentämiseen sujuvoittaisi erityisesti verovelvollisten sekä muiden ilmoitus- tai tiedonantovelvollisten mahdollisuuksia toimia lainmukaisesti erilaisissa vakavissa häiriötilanteissa, joissa häiriön vaikutuksia ei voida muilla keinoin riittävästi ehkäistä tai poistaa. Tämä vähentäisi verovelvollisten sekä muiden ilmoitus- ja tiedonantovelvollisten epävarmuutta siitä, aiheutuuko myöhästymisestä seuraamuksia. Tällä olisi todennäköisesti vaikutusta myös ilmoitusten oikeellisuuteen, kun vakavassa häiriötilanteessa ei tarvitsisi kiireellisesti antaa mahdollisesti vaillinaisilla tiedoilla tehtyjä

ilmoituksia, joita verovelvolliset, muut ilmoitusvelvolliset, tiedonantovelvolliset tai Verohallinto joutuisivat myöhemmin oikaisemaan. Määräaikojen pidentämisen johdosta verovelvollisten ja muiden ilmoitus- tai tiedonantovelvollisten ei myöskään tarvitsisi selvittää Verohallinnon kanssa ja mahdollisesti myös muutoksenhakuasteteiden kanssa, täyttyvätkö edellytykset sille, että Verohallinto ei määrää myöhästymisestä seuraamuksia. Ehdotus varmistaisi myös sen, että verovelvollisten on mahdollista saada vakavissa häiriötilanteissakin oikaisuvaatimukset määräajassa vireille, jolloin verotuksen oikaisulautakunta ei jätä niitä myöhässä tulleina tutkimatta.

Vaikutukset verovelvollisille ja muille tiedonanto- tai ilmoitusvelvollisille olisivat edellä kuvatulla tavalla toimintaa helpottavia ja siten myönteisiä. Säännökseen perustuva asetus ei myöskään estäisi verovelvollista tai muuta tiedonanto- tai ilmoitusvelvollista toimimasta alkuperäisessä määräajassa, jos se vakavasta häiriötilanteesta huolimatta olisi verovelvollisen tai muun tiedonanto- tai ilmoitusvelvollisen osalta mahdollista. Koska määräaikojen pidentämisen mahdollisuus vakavassa häiriötilanteessa koskisi verovelvollisia ja muita tiedonanto- tai ilmoitusvelvollisia koskevien määräaikojen lisäksi myös esimerkiksi Verohallinnon määräaikaa verotuksen oikaisuun verovelvollisen vahingoksi ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön muutoksenhakuaikaa, verovelvolliset voisivat joissain yksittäisissä tilanteissa kokea määräaikojen jatkamisen haitalliseksi. Valtioneuvosto kuitenkin määräisi asetuksellaan, mitä määräaikoja pidennetään. Siten esimerkiksi mainittuja verovelvollisten mahdollisesti haitalliseksi kokemia määräaikoja ei pidennettäisi asetuksella, vaikka joitain muita määräaikoja pidennettäisiin, jos se ei ole vakavan häiriötilanteen vuoksi välttämätöntä.

4.2.2 Vaikutukset Verohallinnolle

Vakavan häiriötilanteen vaikutukset Verohallinnolle riippuvat ratkaisevasti siitä, minkälaisesta häiriötilanteesta on kysymys sekä häiriötilanteen ajoittumisesta ja kestosta. Häiriötilanne voi tapauskohtaisesti hyvinkin laajasti estää Verohallinnon normaalin toiminnan säädettyissä määräajoissa tai hidastaa sitä. Jos Verohallinto ei esimerkiksi tietoliikennehäiriön vuoksi saa verotusta koskevia ilmoituksia, tällä on vaikutuksia esitetytten veroilmoitusten muodostamiseen, verotuksen toimittamiseen, verovelvoitteiden muodostamiseen, maksujen kohdistamiseen, verojen tilittämiseen veronsaajille sekä usein vielä kansainväliseen tietojenvaihtoon. Oma-aloitteisessa verotuksessa, jossa ilmoittamisen, maksamisen ja Verohallinnon toiminnan sykli on nopea, häiriön vaikutukset ilmenevät nopeasti ja niihin tulee reagoida erityisen nopeasti.

Verohallinto voi jo nykyisin voimassa olevan lainsäädännön nojalla varsin laajalti ehkäistä, poistaa ja vähentää häiriötilanteen vaikutuksia Verohallinnolle ja verovelvollisille jättämällä ilmoittamisen ja veronmaksun seuraamukset, kuten myöhästymismaksut ja viivästyskorot, määräämättä tai perimättä. Verohallinto voi myös häiriötilanteessa mukauttaa ja myöhentää erinäisiä normealeja menettelyjään, kuten ilmoitusten laiminlyöntitilanteissa lähetettävien kehotuskirjeiden muodostamista ja arvioverotusten toimittamista. Verohallinnon arvion mukaan tällaisten toimenpiteiden edellyttämistä tietojärjestelmämuutoksista aiheutuu nykytilassa Verohallinnolle 170 000–240 000 euron kustannukset, jos niitä joudutaan häiriötilanteessa laajemmin tekemään. Tämän lisäksi häiriötilanteesta aiheutuu Verohallinnolle muun muassa lisääntyvää virkailijatyötä asiakaspalvelussa ja viestinnässä sekä mahdollisesti myös verovalvonnassa.

Ehdotettu säännös ei velvoita Verohallintoa tekemään tietojärjestelmämuutoksia etukäteen, vaan ne voitaisiin tehdä vasta sitten, jos valtioneuvosto antaa säännöksen perusteella asetuksen. Tällöin tietojärjestelmämuutokset voitaisiin tehdä vain asetuksen edellyttämässä laajuudessa, koska asetus ei todennäköisesti koskisi kaikkia määräaikoja. Verohallinnolle aiheutuvat

kustannukset riippuisivat siitä, mitä määräaikoja asetuksella jatketaan. Siten ehdotetun säännöksen säätäminen ei vielä aiheuttaisi tarvetta Verohallinnon tietojärjestelmämuutoksille. Jos Verohallinnon tietojärjestelmissä kuitenkin varauduttaisiin jo ennakolta ja laajalti valtioneuvoston asetuksella mahdollisesti muutettaviin määräaikoihin, tästä aiheutuisi Verohallinnon arvion mukaan 880 000–1 240 000 euron kustannukset. Tällaiset muutokset edellyttäisivät laajamittaista määrittelyä, toteutusta ja testausta. Näin suuret muutostyöt sitoisivat käytännössä Verohallinnon normaalitoiminnan ylläpitoon ja muutoksiin käytettävissä olevat resurssit ja edellyttäisivät siten merkittävien lisäresurssien osoittamista Verohallinnolle. Konkreettisessa häiriötilanteessa Verohallinnolle aiheutuisi lisäksi muun muassa lisääntyvää virkailijatyötä asiakaspalvelussa ja viestinnässä sekä mahdollisesti myös verovalvonnassa.

Niissä tilanteissa, joissa vakavan häiriötilanteen vaikutuksia ei voida riittävästi ehkäistä tai poistaa muilla keinoin, mahdollisuus Verohallintoa koskevien määräaikojen jatkamiseen sujuvoittaisi Verohallinnon toimintaa ja varmistaisi sen lainmukaisuuden myös vakavissa häiriötilanteissa. Säännöksen perusteella esimerkiksi silloin, kun suuremmalla määrällä verovelvollisia säännönmukainen tuloverotus on päättymässä verovuotta seuraavan lokakuun lopussa ja Verohallinnon tietojärjestelmässä on häiriö, jonka johdosta verotuslaskentaa ei saada tehdyksi ja verotuspäätöksiä muodostettua, verotuksen toimittamiselle säädettyä enimmäisaikaa voitaisiin pidentää. Tällöin keskeneräisiä verotustapauksia ei tarvitsisi hoitaa loppuun muutosverotuksessa yksittäisasioina, vaan pidennetyn määräajan puitteissa ne voitaisiin käsitellä säännönmukaisen verotuksen menetelmin. Tämä säästäisi myös merkittävästi työtä Verohallinnossa.

Säännösmuutoksen vaikutus Verohallinnon toimintaan olisi edellä todetulla tavalla merkittävä. Se voisi säästää kustannuksia ja mahdollistaisi lainmukaisen toiminnan sekä edesauttaisi verotuksen hallittua toimittamista ja verotulojen kertymistä erinäisissä vakavissa häiriötilanteissa. Uusien määräaikojen säätäminen edellyttäisi kuitenkin Verohallinnolta laajoja tietojärjestelmämuutoksia ja aiheuttaisi merkittäviä kustannuksia. Verohallinnon kannalta onkin olennaista, että harkittaessa asetuksen antamisen välttämättömyyttä, arvioitaisiin ensin, voidaanko häiriötilanteen vaikutukset riittävän tehokkaasti ehkäistä tai poistaa jättämällä seuraamukset määräämättä tai perimättä tai menettelyjä mukauttamalla.

4.2.3 Vaikutukset muille tahoille

Ehdotetun säännöksen pääasialliset vaikutukset kohdistuvat verovelvollisiin, muihin ilmoitus- tai tiedonantovelvollisiin ja Verohallintoon. Säännöksellä olisi vaikutusta myös verotuksen oikaisulautakunnan, hallinto-oikeuksien, korkeimman hallinto-oikeuden ja Veronsaajien oikeudenvalvontayksikön toimintaan. Kuten edellä on todettu, vakava häiriötilanne voisi aiheuttaa merkittävän määrän verovelvollisten muutoksenhakuja, jos verovelvollisten määräaikoja ei jatketa. Vakava häiriötilanne voi myös aiheuttaa sen, että muutoksenhakuja ei ole mahdollista tehdä määräajassa, mikä voi johtaa verovelvollisten ja veronsaajien oikeudenmenetyksiin sekä aiheuttaa hakemuksia korkeimmalle hallinto-oikeudelle menetetyn määräajan palauttamiseksi.

Säännösmuutoksella voi olla vaikutuksia myös verovelvollisten ja muiden ilmoitus- tai tiedonantovelvollisten käyttämien palveluntarjoajien, kuten esimerkiksi tilitoimistojen, toimintaan. Vaikutukset näihin tahoihin ovat samankaltaisia kuin edellä todetut vaikutukset verovelvollisille ja muille ilmoitus- tai tiedonantovelvollisille.

Positiivisen luottotietorekisterin ja tulorekisterin osalta säännösmuutoksella voi olla vaikutuksia myös tahoille, jotka saavat rekistereistä tietoa. Tällaisia tahoja ovat esimerkiksi luotonantajat, vakuutusyhtiöt, Kansaneläkelaitos ja monet muut viranomaiset. Jos ilmoittamisen määräaikoja

jatkettaisiin valtuutussäännöksen mukaisella valtioneuvoston asetuksella, rekisterien tiedot eivät olisi ainakaan kattavasti ajantasaisia. Toisaalta sellaisessa vakavassa häiriötilanteessa, jossa näitä rekistereitä koskevia ilmoittamisen määräaikoja jatkettaisiin valtioneuvoston asetuksella, tietoja ei muutoinkaan olisi saatavissa ainakaan kattavasti ajantasaisina tai lainkaan.

4.2.4 Verojen eräpäivien siirron vaikutukset verokertymään

Edellä on kuvattu lähinnä työmäärään ja lainmukaisen toiminnan mahdollisuuksiin liittyviä vaikutuksia, joilla on sinänsä merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, jotka eivät kuitenkaan ole täsmällisesti mitattavissa. Sen sijaan verojen maksun eräpäivän siirron vaikutus verojen kertymiseen on täsmällisemmin arvioitavissa.

Vuonna 2023 Verohallinnolle maksettiin suorituksia yhteensä noin 96 miljardia euroa noin 12 miljoonalla eri suorituksella. Päiväkohtaisesti suoritukset vaihtelivat noin 23 miljoonan euron ja 6 miljardin euron välillä. Keskimäärin veroja kertyy noin 8 miljardia euroa kuukaudessa. Eniten veroja kertyy oma-aloitteisten verojen yleisinä eräpäivinä jokaisen kuukauden 12. päivä, jolloin on vuonna 2023 maksettu noin 4,5–6 miljardia euroa noin 180 000 eri suorituksella. Myös 12. päivää edeltävinä ja sitä seuraavina päivinä kertyy keskimääräistä enemmän veroja. Eniten erillisiä suorituksia on puolestaan kertynyt kiinteistöveron eräpäivänä 7.8.2023, jolloin on maksettu noin miljoonalla erillisellä suorituksella noin 297 miljoonaa euroa.

Jos esimerkiksi oma-aloitteisten verojen eräpäivää ja määräaikaa ilmoitusten antamiselle pidennettäisiin ehdotetun säännöksen perusteella annettavalla asetuksella kuukaudella, lykkääntyisi vähintään noin 4,5–6 miljardin verokertymän saaminen kuukaudella. Toisaalta esityksessä tarkoitettua vakavassa häiriötilanteessa suuri osa verokertymästä, jonka maksamisen tai ilmoittamisen määräaikoihin säännöstä sovelletaan, jäisi joka tapauksessa saamatta ajallaan. Verokertymän lykkääntyminen aiheuttaisi veronsaajille tarpeen rahoittaa puuttuva määrä lykkäyksen ajaksi muilla tavoilla. Jos määräajan pidentäminen ei kohdistuisi oma-aloitteisten verojen yleiseen eräpäivään, vaikutus olisi huomattavasti pienempi.

Verontilityslain 5 a §:ssä säädetään takuutilityksestä. Jos oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksujen määrä kertymäjakson aikana on yhteensä vähemmän kuin 90 prosenttia kertymisjaksoa vastaavalle kuukaudelle vahvistetusta työnantajasuoritusten vähimmäismäärästä, mainitun säännöksen mukaan erotus tilitetään veronsaajille takuutilityksenä. Pykälän mukaan valtiovarainministeriö säätää asetuksella kuukausikohtaisesti oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun vähimmäismäärän. Siten valtiovarainministeriö voi tarvittaessa uudella asetuksella vaikuttaa siihen, tuleeko takuutilitys sovellettavaksi.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Vaihtoehtona esitetylle sääntelylle olisi muuttaa tarvittavia määräaikoja koskevia säännöksiä vasta vakavassa häiriötilanteessa. Vakava häiriötilanne saattaa kuitenkin edellyttää nopeaa reagointia. Kun otetaan huomioon koko lainsäädäntöprosessi, sen kesto voi olla liian pitkä.

Lausuntokierroksella olleessa esitysluonnoksessa ehdotettiin, että Verohallinnosta annettuun lakiin lisättäisiin säännös, jonka perusteella verotukseen, tulotietojärjestelmään ja positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviä määräaikoja voitaisiin pidentää valtioneuvoston asetuksella. Lausuntopalautteen johdosta tästä vaihtoehdosta luovuttiin.

6 Lausuntopalaute

Esitysluonnoksen lausuntokierros järjestettiin 11.3.–23.4.2025. Lausunnon antoivat seuraavat tahot: Kirkkohallitus, Verohallinto, Keskuskauppakamari ry, Finanssiala ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry ja oikeusministeriö. Saaduista lausunnoista on laadittu lausuntoyhteenveto, joka löytyy valtioneuvoston hankesivustolta osoitteesta valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella VM006:00/2025.

Lausuntopalauteen mukaan esitettyä lakimuutosta pidettiin kannatettavana, perusteltuna ja tarkoituksenmukaisena. Erityisiä jatkovalmistelutarpeita ilmeni kuitenkin oikeusministeriön ja Verohallinnon lausunnoista.

Oikeusministeriö kiinnittää lausunnossaan huomiota muun ohessa siihen, että perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä normihierarkiasta poikkeamista koskevia asetuksenantovaltuuksia on arvioitu pääasiassa suhteessa valtuutettavassa laissa säädettyyn. Esitysluonnoksessa olisi kyse valtuuttavan lain sijasta poikkeamisesta laajemmin muussa laissa säädettyistä määräajoista. Oikeusministeriö katsoo, että ehdotetun sääntelyn sijoittaminen Verohallinnosta annettuun lakiin vaikuttaa jokseenkin erikoiselta suhteessa kyseessä olevan lain muuhun sääntelyyn, eikä ole myöskään täysin ongelmaton perustuslain 80 §:n näkökulmasta. Oikeusministeriö ei pidä täysin ongelmattomana myöskään sitä, että seikoista, jotka vaikuttavat viimekädessä seuraamusmaksun määräämiseen, säädettäisiin muun kuin kyseistä seuraamusmaksulajia koskevan lainsäädännön nojalla annettavalla asetuksella. Oikeusministeriön näkemyksen mukaan esitysluonnoksessa voisi olla syytä arvioida näin ollen myös sääntelyn suhdetta määräaikoihin liittyvään mahdolliseen seuraamussääntelyyn erityisesti laillisuusperiaatteen näkökulmasta.

Oikeusministeriön lausunnossa kiinnitetään huomiota myös sääntelyn täsmällisyyteen ja tarkkarajaisuuteen. Lausunnossa kuvatun perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön valossa huomiota tulee tässä tapauksessa kiinnittää erityisesti asetuksenantovallan käyttämistä rajaaviin ja ohjaaviin mainintoihin muun muassa poikkeussäännösten antamisen tarkoituksesta. Oikeusministeriön lausunnon mukaan ehdotettu säännös jättää monilta osin tulkinnanvaraiseksi sen, missä tilanteissa määräaikoja voitaisiin tosiasiallisesti pidentää. Oikeusministeriö nostaa lausunnossa esille myös sen, että epäselväksi jää, miksi säännösehdoituksessa olisi tarkoituksenmukaista määritellä yleisluonteinen vakavan häiriötilanteen käsite.

Oikeusministeriö toteaa, että sääntelyn täsmällisyyttä ja tarkkarajaisuutta koskevan vaatimuksen näkökulmasta valtuutuksen kohdetta voisi harkita täsmennettäväksi esimerkiksi ”määräaikoihin” sen sijasta, että valtuutus kytkettäisiin laajemman tulkinnan mahdollistavaan termiin ”määräaikasäännökset”. Myös se, missä lainsäädännössä säädettyistä määräajoista valtuutuksella voitaisiin säätää, jää lausunnon mukaan epäselväksi. Oikeusministeriön mukaan jatkovalmistelussa olisi syytä muutoinkin arvioida, olisiko valtuutta mahdollista vielä tämentää ja rajata nykyisestä. Lisäksi oikeusministeriö toteaa, että esitysluonnokseen olisi syytä tämentää viittaukset muun muassa perustuslain esitoihin ja perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntöön.

Verohallinto ehdottaa lausunnossaan, että sääntelyn kattavuuden varmistamiseksi ehdotettua sääntelyä täsmennettäisiin veronkantomenettelyyn liittyvien määräaikojen osalta. Ehdotuksen mukaan pykälän 3 momentin 4 kohdassa mainittaisiin virheen korjaamisen lisäksi virheellisen palautuksen takaisinperintä ja yhteenvedon muodostaminen, 5 kohdassa mainittaisiin verotuksen lisäksi veronkantoa koskeva muutoksenhaku ja 6 kohdassa mainittaisiin maksamisen, palauttamisen ja tilittämisen lisäksi muut verovarojen kantamiseen liittyvät

toimenpiteet. Lisäksi Verohallinto esittää harkittavaksi, voisiko määräajan pidentäminen valtioneuvoston asetuksella koskea myös veron vanhentumista.

Lausuntopalautteen johdosta jatkovalmistelussa on päädytty siihen, että säännös ehdotetaan lisättäväksi Verohallinnosta annetun lain sijaan erikseen kaikkiin niihin lakeihin, joissa säädettyjä tai joiden nojalla säädettyjä määräaikoja säännös koskee. Muutoksen johdosta säännöksen sanamuotoa on tiivistetty, koska sen soveltamisala rajautuu lakikohtaisesti. Esityksen perusteluja on muokattu vastaavalla tavalla.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki verotusmenettelystä

94 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää verotusmenettelylaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä. Edellytyksenä olisi, että mahdollisuus noudattaa mainittuja määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 49 §:ssä säädettyyn verotuksen päättymisen ajankohtaan, 55–56 c §:ssä säädettyihin verotuksen oikaisun määräaikoihin, 64 §:ssä säädettyyn oikaisuvaatimuksen määräaikaan sekä 67 ja 71 §:ssä säädettyihin valitusaikoihin.

7.2 Laki oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä

81 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 2 §:ssä säädettyyn yleiseen eräpäivään, 17 §:ssä säädettyyn veroilmoituksen määräpäivään, 17 a §:ssä säädettyyn Verohallinnon muodostaman tiedon määräpäivään, 32 §:ssä säädettyyn verokauden veron maksamisen määräpäivään, 33 ja 34 §:ssä säädettyihin maksamisen määräpäiviin, 44–47 §:ssä säädettyihin veron määrittämisen ja oikaisemisen määräaikoihin, 61 ja 62 §:ssä säädettyihin oikaisuvaatimuksen määräaikoihin sekä 65 ja 67 §:ssä säädettyihin valitusaikoihin.

7.3 Veronkantolaki

75 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää veronkantolaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 12 §:ssä säädettyyn eräpäivään, 60 §:ssä säädettyyn oikaisuvaatimuksen määräaikaan ja 70 §:ssä säädettyyn yhteenvedon muodostamisen ajankohtaan.

7.4 Kiinteistöverolaki

41 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää kiinteistöverolaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 22 a §:ssä säädettyyn verotuksen päättymisen ajankohtaan.

7.5 Perintö- ja lahjaverolaki

60 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää perintö- ja lahjaverolaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 29 §:ssä säädettyyn perukirjan antamisen määräaikaan, 30 §:ssä säädettyyn veroilmoituksen antamisen määräaikaan, 31 §:ssä säädettyyn verotuksen toimittamisen määräaikaan, 38 §:ssä säädettyyn täydennyksen määräaikaan ja 43 §:ssä säädettyyn muutoksenhaun määräaikaan.

7.6 Autoverolaki

119 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää autoverolaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin, jotka liittyvät 44 §:n 2 momentissa säädettyihin Verohallinnon tehtäviin, tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 55 §:ssä säädettyyn veroilmoituksen määräaikaan, 82 §:ssä säädettyyn verotuksen toimittamisen ja oikaisemisen määräaikaan sekä 98 §:ssä säädettyyn oikaisuvaatimuksen määräaikaan. Koska laissa on myös muihin viranomaisiin liittyviä määräaikoja, säännöksen soveltamisajan ulkopuolelle olisi rajattu ne määräajat, jotka eivät liity lain 44 §:ssä määriteltyihin Verohallinnon tehtäviin.

7.7 Varainsiirtoverolaki

57 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää varainsiirtoverolaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 7 ja 21 §:ssä säädettyihin veron suorittamisajankohtiin, 30 §:ssä säädettyyn veroilmoituksen määräaikaan sekä 33 b §:ssä säädettyyn veron määräämisen ja oikaisun määräaikaan.

7.8 Laki tulotietojärjestelmästä

24 b §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tulotietojärjestelmästä annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 12 §:ssä säädettyyn tietojen antamisaikaan.

7.9 Laki positiivisesta luottotietorekisteristä

33 §. Asetuksenantovaltuudet. Lain 33 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälän otsikko muutetaan monikkoon ja uudessa 2 momentissa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa. Voimassa olevaa 1 momenttia ei ehdoteta muutettavaksi.

Ehdotetun 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 20 §:ssä säädettyyn tietojen ilmoittamisen määräaikaan tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi vain lain 20 §:ssä säädettyyn tietojen antamisen määräaikaan. Lain 32 §:ssä on tietojen säilytysaika koskeva säännös. Tämä säännös rajattaisiin ehdotetun valtuutussäännöksen ulkopuolelle, koska säilytysajan jatkamiselle ei ole nähty olevan välttämätöntä tarvetta vakavassa häiriötilanteessa. Koska mainitussa laissa ei ole lain 20 ja 32 §:n lisäksi muita määräaikasäännöksiä, säännös on tarkoituksenmukaista rajata koskemaan lain 20 §:n määräaikasäännöstä.

7.10 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta

11 b §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 11 a §:ssä säädettyyn muutoksenhaun määräaikaan.

7.11 Laki yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta

29 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 9 §:ssä säädettyyn polttoainemaksun määräaikaan, 18–20 §:ssä säädettyihin oikaisujen ja oikaisuvaatimuksen määräaikoihin sekä 21 ja 22 §:ssä säädettyihin valituksen määräaikoihin.

7.12 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

21 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 6 §:ssä säädettyyn veronpalautuksen hakemisen määräaikaan, 10 §:n säädetyn hakijan vahingoksi tehtävän oikaisun määräaikaan ja 11 §:ssä säädettyyn oikaisuvaatimuksen määräaikaan.

7.13 Ennakkoperintälaki

5 §. Tarkemmat säännökset. Lain 5 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää ennakkoperintälaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 4 §:ssä säädettyyn edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen ennakonpidätysprosentin käyttämisen määräaikaan, 22 §:ssä säädettyyn ennakonpidätyksen tai ennakon palauttamista koskevan hakemuksen määräaikaan sekä 24 §:ssä säädettyihin veron määräämisen, muuttamisen ja poistamisen määräaikoihin.

7.14 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta

25 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 5 §:ssä säädettyyn tuloverotuksen julkisten tietojen julkiseksi tuloajankohtaan, 6 §:ssä säädettyyn kiinteistöverotuksen julkisten tietojen ja eräiden muiden julkisten verotustietojen julkiseksi tuloajankohtaan sekä 20 b §:ssä säädettyyn tietojen merkitsemistä verovelkarekisteriin koskevaan määräaikaan.

7.15 Verontilityslaki

24 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää verontilityslain tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 3 §:ssä säädettyyn kertymisjaksoon ja tilitysajankohtaan sekä 6 §:ssä säädettyyn tilitysajankohtaan.

7.16 Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta

24 a §. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 11 §:ssä säädettyyn palautushakemuksen määräaikaan ja 16 a §:ssä säädettyyn ennakonkannon hakemisen määräaikaan.

7.17 Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta

11 §. Tarkemmat säännökset. Lain 11 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 4 §:ssä säädettyyn lain soveltamista koskevan hakemuksen määräaikaan.

7.18 Tonnistoverolaki

39 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tonnistoverolaissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 4 §:ssä säädettyyn tonnistoverovelvolliseksi hakeutumisen määräaikaan ja 32 §:ssä säädettyihin verotuksen toimittamisen määräaikoihin.

7.19 Laki eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksesta

12 §. Lain 12 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen verotuksesta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 6 §:ssä säädettyyn vapautushakemuksen määräaikaan.

7.20 Laki eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta

20 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 13 §:ssä säädettyyn hakemuksen määräaikaan ja 20 §:ssä säädettyyn valituksen määräaikaan.

7.21 Laki eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä

33 a §. Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä, jossa säädetään määräajoista poikkeamisesta vakavassa häiriötilanteessa.

Ehdotetun pykälän mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä annetussa laissa tai sen nojalla säädettyihin määräaikoihin, joihin liittyvissä tehtävissä Verohallinto on lain 8 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vastaavin edellytyksin kuin verotusmenettelylaissa.

Säännös soveltuisi esimerkiksi lain 32 §:ssä säädettyyn oikaisupäätöksen määräaikaan. Koska laissa on myös muihin viranomaisiin liittyviä määräaikoja, säännöksen soveltamisajan ulkopuolelle olisi rajattu ne määräajat, joissa Verohallinto ei ole lain 8 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lait tulevat voimaan 1.5.2026.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, asetuksen antaa valtioneuvosto.

Perustuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 1/1998 vp) mukaan säännös edellyttäisi, että kaikki yksilön oikeusasemaan vaikuttavat keskeiset säännökset tulisi antaa lailla. Asetuksen antaja voitaisiin kuitenkin hallituksen esityksen mukaan lailla valtuuttaa antamaan tarkempia säännöksiä yksilön oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvistä vähäisistä yksityiskohdista. Valtuuttavan lain olisi hallituksen esityksen mukaan tällöin täytettävä perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä edellytetyt täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset (ks. esim. PeVL 15/1993 vp, 1, 12 ja 15/1996 vp sekä 19/1996 vp).¹

Perustuslakivaliokunta on pitänyt lain ja asetuksen välisten hierarkkisten suhteiden näkökulmasta lähtökohtaisesti ongelmallisena mahdollisuutta valtuuksien nojalla poiketa valtioneuvoston asetuksella lain säännöksistä. Lausunnossaan PeVL 14/2006 vp perustuslakivaliokunta katsoi, että ehdotetun lain valtuussäännöksissä oli kuitenkin sellaisia asetuksenantovallan käyttämistä rajaavia ja ohjaavia mainintoja poikkeussäännösten antamisen tarkoituksesta, joita perustuslakivaliokunnan käytännössä oli tällaisen valtuussääntelyn yhteydessä pidetty välttämättöminä. Lisäksi valtuuksiin sisältyi asetuksella annettavan sääntelyn soveltamista rajaava säännös, jonka mukaan valintaperusteista poikkeaminen ei saanut olennaisesti haitata lain mukaisesti etusijalle asetettavien hakijoiden asunnonsaantia. Valtuudet eivät vaikuttaneet lakiehdotusten käsittelyjärjestykseen.

Perustuslakivaliokunta on ottanut myös uudemmassa lausuntokäytännössään kantaa normihierarkiasta poikkeamiseen. Esimerkiksi lausunnossa PeVL 41/2010 vp perustuslakivaliokunta on todennut, että valtuutusta poiketa lain säännöksistä asetuksella on lähtökohtaisesti pidetty lain ja asetuksen välisten hierarkkisten suhteiden näkökulmasta ongelmallisena. Tällaisia valtuutuksia on kuitenkin lausunnon mukaan eräissä tapauksissa ollut mahdollista säätää, jos ne on rajattu koskemaan vähäisiä poikkeuksia ja niissä on asetuksenantovallan käyttämistä rajaavia ja ohjaavia mainintoja muun muassa poikkeussäännösten antamisen tarkoituksesta. Perustuslakivaliokunta on esimerkiksi lausunnossaan PeVL 21/2014 vp kiinnittänyt huomiota muun ohessa myös siihen, että asetuksenantovaltuuden taustalla olevat lain säännökset eivät voisi jäädä sisällöttömiksi ja menettelyistä säädettäisiin voimassa olevan lain pääsäännöstä poiketen kokonaisuudessaan asetuksilla.

Lausunnossa PeVL 38/2013 vp oli kysymys siitä, että opiskelijaksi otettavalta edellytettävästä rehellisyydestä ja luotettavuudesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Perustuslakivaliokunta katsoi, että pykälän asetuksenantovaltuus jäi perustuslain 80 §:n 1 momentin näkökulmasta väljäksi etenkin, kun otettiin huomioon, että on kysymys

¹ HE 1/1998 vp, s. 131–132.

opiskelijavalintaan liittyvistä edellytyksistä. Lausunnon mukaan sääntelyä oli syytä täsmentää siten, että laista käy ilmi rehellisyyden ja luotettavuuden arvioinnin keskeiset kriteerit.

Perustuslain 81 §:n mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Perustuslain 121 §:n 3 momentin mukaan kunnilla on verotusoikeus. Lailla säädetään verovelvollisuuden ja veron määräytymisen perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Perustuslain 107 §:n mukaan, jos asetuksen tai muun lakia alemman asteisen säädöksen säännös on ristiriidassa perustuslain tai muun lain kanssa, sitä ei saa soveltaa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Nyt käsillä olevassa esityksessä ehdotetaan eri laeissa tai niiden nojalla säädettyjen määräaikojen tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä vakavassa häiriötilanteessa, joka estää määräaikojen noudattamisen tai merkittävästi hankaloittaa määräaikojen noudattamista. Ehdotettu lain säännös antaisi valtioneuvostolle valtuutuksen tilapäisesti pidentää asetuksella valtuutussäännöksessä tarkoitettua tarkasti määritellyssä tilanteessa niitä määräaikoja, joiden pidentäminen olisi välttämätöntä. Yksilön oikeuksista ja oikeusturvasta olisi edelleen perustuslain edellyttämällä tavalla säädetty laissa, eivätkä laissa säädetty määräaika säännökset jäisi ehdotetun valtuutussäännöksen säätämisen johdosta sisällöttömiksi, koska asetus voitaisiin antaa vain valtuutussäännöksessä määritellyssä vakavassa häiriötilanteessa. Ehdotetun valtuutussäännöksen perusteella vakavassa häiriötilanteessa annettavan asetuksen ei myöskään voida katsoa olevan perustuslain 107 §:ssä tarkoitettulla tavalla ristiriidassa lain kanssa, koska asetuksenantovaltuutus säädetään siinä laissa, jossa säädettyjä tai jonka nojalla säädettyjä määräaikoja asetuksella voidaan jatkaa. Ehdotetun säännöksen perusteella annettavassa asetuksessa ei olisi myöskään kysymys verosta säätämisestä.

Häiriötilanteessa tarvittavia uusia määräaikoja ei voida etukäteen tarkasti määrittää laeissa, koska on tilannekohtaista, mitä määräaikoja on välttämätöntä pidentää, milloin niitä on välttämätöntä pidentää ja minkä verran niitä on välttämätöntä pidentää. Määräaikojen säätäminen eri laeissa vasta häiriötilanteen realisoituessa ei mahdollistaisi riittävän nopeaa reagointia tilanteeseen. Siten häiriötilanteen määräajoista ei ole tarkoituksenmukaista säätää tarkemmin lailla, vaan valtioneuvoston asetuksella. Valtuussäännös on laadittu siten, että se kohdistuu määräyksenantovaltuuksia koskevien periaatteiden mukaisesti selkeästi vain kyseisessä laissa tai kyseisen lain nojalla säädettyihin verotukseen, tulotietojärjestelmään tai positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviin määräaikoihin ja vain tarkasti rajatuissa tilanteissa. Määräaikoja voidaan pidentää tilapäisesti vain sen verran kuin vakavan häiriötilanteen vuoksi on välttämätöntä. Myös se, mitä voidaan pitää ehdotetussa säännöksessä tarkoitettuna vakavana häiriötilanteena tai muuna vastaavana syynä, on säännöksessä määritetty. Siten ehdotettu säännös täyttää perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä edellytetyt täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset, vaikka valtioneuvostolle jääkin tietty harkintavaltia sen suhteen, milloin ja miten säännöstä sovelletaan, jotta säännöksen soveltuminen ei estyisi sellaisessa vakavassa häiriötilanteessa, jota ei välttämättä etukäteen ole pystytty yksilöimään ja ennakoimaan.

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 74/2022 vp todennut, että perustuslain 80 §:n takia on olennaista, että säänneltävästä asiasta on riittävät perussäännökset laissa, jonka vuoksi asetuksenantovaltuus on syytä sijoittaa pääsääntöisesti lain asianomaisen perussäännöksen yhteyteen. Lisäksi perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 37/2021 vp katsonut, että seuraamusmaksua koskevassa laissa on täsmällisesti ja selkeästi säädettävä muun ohessa maksuvelvollisuuden perusteista.

Nyt käsillä oleva ehdotettu valtuutussäännös sijoitettaisiin niihin lakeihin, joissa säädettyjä tai joiden nojalla säädettyjä määräaikoja ehdotettu valtuutussäännös koskee. Ehdotetun valtuutussäännöksen perusteella annettavalla asetuksella voitaisiin pidentää, mutta ei lyhentää, laissa tai sen nojalla säädettyjä määräaikoja. Valtuutussäännöksen perusteella annettava asetus ei myöskään estäisi esimerkiksi yksittäistä verovelvollista tai muuta tiedonanto- tai ilmoitusvelvollista toimimasta alkuperäisessä määräajassa, jos se vakavasta häiriötilanteesta huolimatta olisi hänelle mahdollista. Merkityksellistä on myös se, että säännös tulisi sovellettavaksi vain vakavassa häiriötilanteessa, jossa Verohallinto ei voisi ehkäistä tai poistaa häiriötilanteen vaikutuksia riittävän tehokkaasti jättämällä määräaikojen noudattamatta jättämisen seuraamukset määräämättä tai perimättä taikka mukauttamalla menettelyjään. Ehdotetun valtuutussäännöksen perusteella annettaisiin valtioneuvoston asetus, josta ilmenisi, mitä määräaikoja jatketaan ja minkä verran niitä jatketaan. Tällöin esimerkiksi verovelvollinen, tiedonantovelvollinen tai ilmoitusvelvollinen saisi riittävällä tavalla selkoa omista velvollisuuksistaan. Siten ehdotetussa säännöksessä on otettu riittävällä tavalla huomioon perustuslain laillisuusperiaatteen asettamat vaatimukset.

Edellä esitetyillä perusteilla ehdotetut säännökset voitaisiin hallituksen käsityksen mukaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään verotusmenettelystä annettuun lakiin (1558/1995) uusi 94 a § seuraavasti:

11 luku

Erinäiset säännökset

94 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin (768/2016) uusi 81 a § seuraavasti:

11 luku

Erinäiset säännökset

81 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

veronkantolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään veronkantolakiin (11/2018) uusi 75 a § seuraavasti:

13 luku

Erinäiset säännökset

75 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

kiinteistöverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään kiinteistöverolakiin (654/1992) uusi 41 a § seuraavasti:

7 luku

Erityisiä säännöksiä

41 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

perintö- ja lahjaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään perintö- ja lahjaverolakiin (378/1940) uusi 60 a § seuraavasti:

6 luku

Erityisiä säännöksiä

60 a §

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

autoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään autoverolakiin (777/2020) uusi 119 a § seuraavasti:

15 luku

Erinäiset säännökset

119 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja, jotka liittyvät 44 §:n 2 momentissa säädettyihin Verohallinnon tehtäviin, on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

varainsiirtoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään varainsiirtoverolakiin (931/1996) uusi 57 a § seuraavasti:

8 luku

Erinäiset säännökset

57 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään tulotietojärjestelmästä annettuun lakiin (53/2018) uusi 24 b § seuraavasti:

24 b §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain (739/2022) 33 § seuraavasti:

33 §

Asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 7–15 §:ssä tarkoitettujen positiiviseen luottotietorekisteriin talletettavien tietojen sekä 19 §:n 1 ja 2 momentin nojalla rekisteriin ilmoitettavien tietojen teknisistä ja sisällöllisistä yksityiskohdista.

Jos mahdollisuus noudattaa 20 §:ssä säädettyä määräaika tietojen ilmoittamiselle on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuun määräaikaan tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään veronlisäyksestä ja viivekorosta annettuun lakiin (1556/1995) uusi 11 b § seuraavasti:

11 b §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annettuun lakiin (1307/2007) uusi 29 a § seuraavasti:

29 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettuun lakiin (603/2006) uusi 21 a § seuraavasti:

21 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

ennakkoperintälain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ennakkoperintälain (1118/1996) 5 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 775/2016, uusi
2 momentti seuraavasti:

5 §

Tarkemmat säännökset

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin (1346/1999) uusi 25 a § seuraavasti:

25 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

verontilityslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään verontilityslakiin (532/1998) uusi 24 a § seuraavasti:

5 luku

Erinäiset säännökset

24 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta annettuun lakiin (627/1978) uusi 24 a § seuraavasti:

24 a §

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain (1551/1995) 11 §:ään uusi
2 momentti seuraavasti:

11 §

Tarkemmat säännökset

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

18.

Laki

tonnistoverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tonnistoverolakiin (476/2002) uusi 39 a § seuraavasti:

39 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen veronhuojennuksista annetun lain (680/1976) 12 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

12 §

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään eräiden asuntojen vuokraustoimintaa harjoittavien osakeyhtiöiden veronhuojennuksesta annettuun lakiin (299/2009) uusi 20 a § seuraavasti:

20 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien
verohyvityksestä annettuun lakiin (148/2025) uusi 33 a § seuraavasti:

33 a §

Määräajoista poikkeaminen vakavassa häiriötilanteessa

Jos mahdollisuus noudattaa tässä laissa tai tämän lain nojalla säädettyjä määräaikoja, joihin
liittyvissä tehtävissä Verohallinto on 8 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen, on estynyt
tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien
maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen,
valtionneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuihin määräaikoihin tilapäisiä ja
välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 27.11.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Valtiovarainministeri Riikka Purra

9.

Laki

positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan positiivisesta luottotietorekisteristä annetun lain (739/2022) 33 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

33 §

33 §

Asetuksenantovaltuus

Asetuksenantovaltuudet

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 7–15 §:ssä tarkoitettujen positiiviseen luottotietorekisteriin talletettavien tietojen sekä 19 §:n 1 ja 2 momentin nojalla rekisteriin ilmoitettavien tietojen teknisistä ja sisällöllisistä yksityiskohdista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 7–15 §:ssä tarkoitettujen positiiviseen luottotietorekisteriin talletettavien tietojen sekä 19 §:n 1 ja 2 momentin nojalla rekisteriin ilmoitettavien tietojen teknisistä ja sisällöllisistä yksityiskohdista.

Jos mahdollisuus noudattaa 20 §:ssä säädettyä määräaika tietojen ilmoittamiselle on estynyt tai merkittävästi vaikeutunut sähkönjakelun, tietoliikenteen, tietojärjestelmän tai pankkien maksuliikenteen vakavasta häiriötilanteesta tai muusta vastaavasta syystä johtuen, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää mainittuun määräaikaan tilapäisiä ja välttämättömiä pidennyksiä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20